

Wärtsilä Oyj Abp

Osavuosisikatsaus

Tammikuu – syyskuu 2019

Kolmatta vuosineljänneistä rasittivat projektihaasteet ja alhainen laitekysyntä – huoltokysyntä jatkuu vankkana

Keskeistä kolmannelta neljännekseltä 2019

- Tilauskertymä laski 29% 979 miljoonaan euroon (1.372)
- Liikevaihto laski 16% 1.118 miljoonaan euroon (1.330)
- Tilaus-laskutussuhde oli 0,88 (1,03)
- Vertailukelpoinen liiketulos laski 39 miljoonaan euroon (141), mikä vastaa 3,5% liikevaihdosta (10,6)
- Tulos/osake laski -0,01 euroon (0,17)
- Liiketoiminnan rahavirta laski -61 miljoonaan euroon (122)

Keskeistä katsauskaudelta tammi-syyskuu 2019

- Tilauskertymä laski 15% 3.772 miljoonaan euroon (4.433)
- Tilauskanta kauden lopussa kasvoi 6% 6.294 miljoonaan euroon (5.918)
- Liikevaihto laski 4% 3.486 miljoonaan euroon (3.642)
- Tilaus-laskutussuhde oli 1,08 (1,22)
- Vertailukelpoinen liiketulos laski 254 miljoonaan euroon (352), mikä vastaa 7,3% liikevaihdosta (9,7)
- Tulos/osake laski 0,20 euroon (0,39)
- Liiketoiminnan rahavirta laski -63 miljoonaan euroon (121)

Kuten syyskuussa ilmoitimme, koko vuoden liikeluostosta heikentää kertaluontoinen 150 miljoonan euron kulu, joka liittyy projekti-kustannuslaskutukseen Marine- ja Energy-liiketoiminnoissa. Kokonaissummasta 84 miljoonaa euroa kirjattiin tammi-syyskuussa ja 65 miljoonaa euroa kolmannelta vuosineljänneksellä.

Wärtsilän näkymät

Wärtsilän palvelujen ja ratkaisujen kysynnän odotetaan olevan tulevien 12 kuukauden aikana jonkin verran alempi kuin edeltävien 12 kuukauden aikana. Liiketoimintojen tarkasteltuna odotukset ovat seuraavanlaiset:

- Wärtsilä Marine -liiketoiminnan näkymät ovat vaimeat johtuen heikommista alustilauksmääräistä ja rikkipesureiden kysynnän laskusta edellisvuoden poikkeuksellisen korkealta tasolta. Merenkulun huoltomarkkinoilla kysynnän odotetaan olevan vakaata.
- Wärtsilä Energy -liiketoiminnan näkymät ovat heikot (alennettu aiemmista vaimeista näkymistä). Markkinaolosuhteet energiatoimialalla ovat haastavat nopeasti muuttuvan energiaympäristön aiheuttaessa epävarmuutta asiakkaiden keskuudessa. Geopoliittinen ja taloudellinen ympäristö hidastaa päätöksentekoa edelleen. Energiamarkkinoilla huoltopalveluiden kysynnän odotetaan olevan vakaata.

Wärtsilän tämänhetkisestä tilaukskannasta on määrä toimittaa vuoden 2019 aikana 1.708 miljoonaa euroa (1.364), joka koostuu pääasiassa laitetilauksista. Koko vuoden 2019 vertailukelpoisen liikeluoston odotetaan olevan noin 100 miljoonaa euroa alhaisempi kuin edellisvuonna (577 miljoonaa euroa vuonna 2018).

Jaakko Eskola, konsernijohtaja

“Kolmas vuosineljännes oli Wärtsilälle haastava sekä laitteiden kysynnän että toiminnan tuloksen kannalta. Tilauskertymän laskun taustalla olivat uusien alusten tilausten vähäisyys ja vaimeampi rikkipesurijärjestelmien kysyntä sekä yhä pitkittynyt päätöksenteko energiamaarkkinoilla. Vaikka projektinäkymät ovat edelleen hyvät molemmissa liiketoiminnoissa, näkyvyys tilausten ajoitukseen on rajallinen ja kilpailu kovenee. Hintapaine on edelleen rasite nykyisessä markkinaympäristössä. Olen tyytyväinen huomattessani, että laiteliiketoiminnassa kokemistamme haasteista huolimatta huoltotoiminnan kysyntä säilyi vankkana.

Wärtsilän taloudellinen tulos oli huomattavasti edellisvuotta alhaisempi. Liikevaihdon lasku oli odotettu energialaitteiden ja rikkipesureiden toimitusten keskittyessä loppuvuoteen. Liiketuloksemme sen sijaan heikkeni johtuen odottamattomista kustannuslytysistä muutamissa monimutkaisissa merenkulku- ja energiaprojekteissa. Koko vuoden tulosta heikentää kertaluonteinen 150 miljoonan euron kulu, josta 84 miljoonaa euroa on jo kirjattu. Kyseisten projektien läpikäynti paljasti virheellisiä oletuksia kustannusarvioiden taustalla, puutteita riskien tunnistamisessa ja toimitusketjuun liittyviä haasteita. Olemme tehneet korjaavia toimenpiteitä estääksemme vastaavat ongelmat tulevaisuudessa. Niihin sisältyy teknisten arviointien ja toimittajien hyväksynnän tiukempi valvonta sekä projektinhallintaorganisaation vahvistaminen. Näin pyrimme parantamaan projektitoimitusten laatua ja varmistamaan, että riskit ja mahdollisuudet tunnistetaan paremmin ennalta. Olen luottavainen, että tämän myötä voimme maineemme mukaisesti tarjota korkealaatuisia ja lisäarvoa tuottavia ratkaisuja."

Avainluvut

MEUR	7-9/2019	7-9/2018	Muutos	1-9/2019	1-9/2018	Muutos	2018
Tilaukertymä	979	1 372	-29%	3 772	4 433	-15%	6 307
josta huoltotoiminnot	679	640	6%	1 954	1 898	3%	2 598
Tilaukanta kauden lopussa				6 294	5 918	6%	6 166
Liikevaihto	1 118	1 330	-16%	3 486	3 642	-4%	5 174
josta huoltotoiminnot	578	571	1%	1 762	1 688	4%	2 419
Tilauk-laskutussuhde	0,88	1,03		1,08	1,22		1,22
Liiketulos	11	141	-92%	198	337	-41%	543
% liikevaihdosta	1,0	10,6		5,7	9,2		10,5
Vertailukelpoinen liiketulos ¹	39	141	-72%	254	352	-28%	577
% liikevaihdosta	3,5	10,6		7,3	9,7		11,2
Vertailukelpoinen oikaistu EBITA ²	49	152	-68%	285	384	-26%	621
% liikevaihdosta	4,4	11,5		8,2	10,5		12,0
Tulos ennen veroja	-0	130	-100%	162	308	-48%	502
Tulos/osake, EUR	-0,01	0,17		0,20	0,39		0,65
Liiketoiminnan rahavirta	-61	122		-63	121		470
Korolliset nettovelat kauden lopussa ³				987	647		333
Bruttoinvestoinnit				79	258		306
Nettovelkaantumisasaste				0,44	0,28		0,14
Omavaraisuusaste, %				39,4	43,7		44,4
Henkilöstö kauden lopussa				19 018	19 420	-2%	19 294

¹Vuoden 2019 kolmannen neljänneksen vertailukelpoisuuteen vaikuttaviin eriin sisältyi 28 miljoonaa euroa (0) pääasiassa rakennejärjestelykuluja. Tammi-syyskuussa vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat 56 miljoonaa euroa (15).

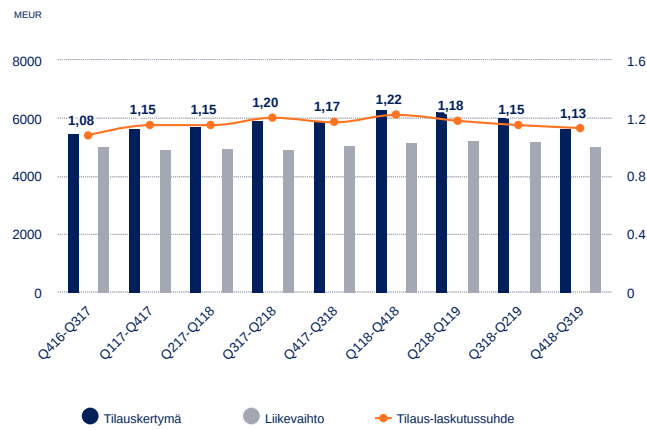
²Vertailukelpoinen oikaistu EBITA ei sisällä vertailukelpoisuuteen vaikuttavia erä eikä hankintamenojen allokointeihin liittyviä poistoja.

³Korollisten velkojen kasvu johtuu suurelta osin vuokrasopimusvelkojen kirjaamisesta taseeseen uuden IFRS 16 -standardin mukaisesti.

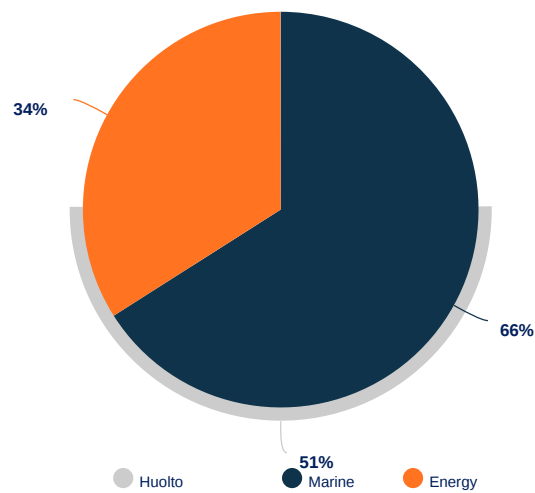
Wärtsilän taloudellinen raportointi on muutettu vastaamaan uutta organisaatorakennetta vuoden 2019 ensimmäisestä neljänneksestä alkaen. Wärtsilän kaksi liiketoiminta-aluetta, Wärtsilä Marine -liiketoiminta ja Wärtsilä Energy -liiketoiminta, muodostavat yhtiön raportoittavat segmentit. Vuoden 2018 taloudelliset tiedot on oikaistu uuden raportointirakenteen mukaisiksi. Wärtsilä Marine -liiketoiminnassa rikkipesureiden jälkiasennusprojektien tilaukertymä ja liikevaihto on siirretty huollosta uuslaitetoimintaan. Vertailukauden luvut on oikaistu vastaavasti.

Wärtsilä esittää raportoinnissaan Euroopan arvopaperi- ja markkinaviranomaisen (ESMA) antaman ohjeen mukaisia tiettyjä vaihtoehtoisia tunnuslukuja. Vaihtoehtoisten tunnuslukujen määritelmät on esitetty tunnuslukujen laskentakaavoissa tämän raportin lopussa.

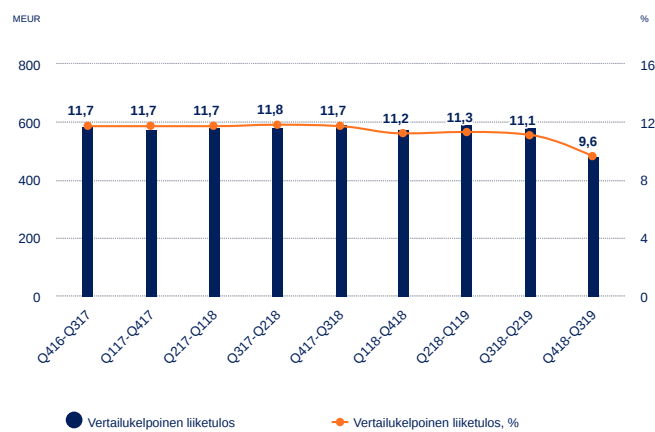
Tilaus-laskutussuhde, rullaava 12 kuukautta

Tammi-syyskuun liikevaihto liiketoiminta-alueittain

Vertailukelpoinen liike-tulos, rullaava 12 kuukautta

Konsernin taloudellinen ja strateginen kehitys

Liiketoimintaympäristö, tilauskertymä ja tilauskanta

Wärtsilän palvelujen ja ratkaisujen kysyntä tammi-syyskuussa 2019 oli alhaisemmalla tasolla kuin edellisvuoden vertailukaudella. Merenkulun markkinoilla laitteiden tilauskertymään vaikuttivat alhaisemmat rikkipesuritilaukset, projektien ajoitus ja uusien alusten tilausten vähäisyys. Pitkittyneet investointipäätökset rasittivat edelleen kysyntää energiemarkkinoilla. Huoltokysyntä oli kuitenkin vankkaa molemmilla markkinoilla.

Wärtsilän **kolmannen vuosineljänneksen tilauskertymä** oli 979 miljoonaa euroa (1.372) laskien 29% edellisvuoden vertailukaudesta. Tilaus-laskutussuhde oli 0,88 (1,03). Wärtsilä Marinen osuus tilauskertymästä oli 72% ja Wärtsilä Energyn osuus 28%. Huoltotoiminnan tilaukset kasvoivat 6% 679 miljoonaan euroon (640).

Tammi-syyskuussa tilauskertymä laski 15% 3.772 miljoonaan euroon (4.433) edellisvuoden vertailukaudesta johtuen alhaisemmista laitetilauksista molemmissa liiketoiminnoissa. Tilaus-laskutussuhde oli 1,08 (1,22). Wärtsilä Marinen osuus tilauskertymästä oli 68% ja Wärtsilä Energyn osuus 32%. Huoltotoiminnan tilaukset kasvoivat 3% 1.954 miljoonaan euroon (1.898).

Tilaukanta syyskuun lopussa kasvoi 6% 6.294 miljoonaan euroon (5.918). Wärtsilä Marinen osuus tilaukannasta oli 62% ja Wärtsilä Energyn osuus 38%.

Tilaukertymä ja tilauskanta raportointisegmenteittäin

MEUR	7-9/2019	7-9/2018	Muutos	1-9/2019	1-9/2018	Muutos	2018
Tilaukertymä	979	1 372	-29%	3 772	4 433	-15%	6 307
Marine	705	1 009	-30%	2 565	2 914	-12%	3 945
Energy	274	363	-25%	1 207	1 519	-21%	2 362
Tilaukanta kauden lopussa				6 294	5 918	6%	6 166
Marine				3 895	3 536	10%	3 651
Energy				2 399	2 382	1%	2 515

Liikevaihto ja liike-tulos

Wärtsilän **kolmannen vuosineljänneksen liikevaihto** laski 16% 1.118 miljoonaan euroon (1.330) edellisvuoden vertailukaudesta. Wärtsilä Marinen osuus liikevaihdosta oli 69% ja Wärtsilä Energyn osuus 31%. Huoltotoiminnan liikevaihto kasvoi 1% 578 miljoonaan euroon (571). Valuuttakurssimuutokset huomioiden huoltotoiminnan liikevaihto säilyi vakaana.

Wärtsilän **kolmannen vuosineljänneksen liike-tulos** oli 11 miljoonaa euroa (141) eli 1,0% liikevaihdosta (10,6). Vertailukelpoinen liike-tulos oli 39 miljoonaa euroa (141) eli 3,5% liikevaihdosta (10,6). Vertailukelpoisuuteen vaikuttaviin eriin sisältyi 28 miljoonaa euroa pääasiassa rakennejärjestelykuluja (0). Wärtsilä Marinen vertailukelpoinen liike-tulos oli 49 miljoonaa euroa (68) eli 6,3% liikevaihdosta (10,1). Wärtsilä Energyn vertailukelpoinen liike-tulos oli -9 miljoonaa euroa (73) eli -2,7% liikevaihdosta (11,2). Vertailukelpoinen oikaistu EBITA oli 49 miljoonaa euroa (152) eli 4,4% liikevaihdosta (11,5). Hankintamenojen allokoituihin liittyvät poistot olivat 10 miljoonaa euroa (11).

Kolmannen vuosineljänneksen liike-tulos sisältää 65 miljoonan euron kulun, joka liittyy kustannusylityksiin tietyissä suurissa ja monimutkaisissa projekteissa Marine- ja Energy-liiketoiminnoissa. Tästä 17 miljoonaa euroa kirjattiin Wärtsilä Marine -liiketoiminnassa ja 48 miljoonaa euroa Wärtsilä Energy -liiketoiminnassa.

Tammi-syyskuussa liikevaihto laski 4% 3.486 miljoonaan euroon (3.642) edellisvuoden vertailukaudesta johtuen vähäisemmistä voimalaitostoitimuksista. Wärtsilä Marinen osuus liikevaihdosta oli 66% ja Wärtsilä Energyn osuus 34%. Huoltotoiminnan liikevaihto kasvoi 4% 1.762 miljoonaan euroon (1.688). Valuuttakurssimuutokset huomioiden

huoltotoiminnan liikevaihto kasvoi 3%. Wärtsilän liikevaihdosta noin 66% oli euromääräistä ja 20% Yhdysvaltain dollareissa. Loppuosa liikevaihdosta jakautui usean valuutan kesken.

Tammi-syyskuussa liiketulos oli 198 miljoonaa euroa (337) eli 5,7% liikevaihdosta (9,2). Vertailukelpoinen liiketulos oli 254 miljoonaa euroa (352) eli 7,3% liikevaihdosta (9,7). Vertailukelpoisuuteen vaikuttaviin eriin sisältyi 56 miljoonaa euroa pääasiassa rakennejärjestelykuluja (15). Wärtsilä Marinein vertailukelpoinen liiketulos oli 185 miljoonaa euroa (190) eli 8,0% liikevaihdosta (9,6). Wärtsilä Energyn vertailukelpoinen liiketulos oli 69 miljoonaa euroa (162), eli 5,9% liikevaihdosta (9,8). Vertailukelpoinen oikaistu EBITA oli 285 miljoonaa euroa (384) eli 8,2% liikevaihdosta (10,5). Hankintamenojen allokointeihin liittyvät poistot olivat 31 miljoonaa euroa (32).

Tammi-syyskuun liiketulos sisältää 84 miljoonan euron kulun, joka liittyy yllä mainittuihin projektikustannuslityksiin. Tästä 17 miljoonaa euroa kirjattiin Wärtsilä Marine -liiketoiminnassa ja 67 miljoonaa euroa Wärtsilä Energy -liiketoiminnassa.

Rahoituserät olivat tammi-syyskuussa -36 miljoonaa euroa (-29). Nettokorot olivat -9 miljoonaa euroa (-5). Tulos ennen veroja oli 162 miljoonaa euroa (308). Verot olivat 45 miljoonaa euroa (75), mikä vastaa 28,0 prosentin efektiivistä verokantaa (24,4). Osakekohtainen tulos oli 0,20 euroa (0,39) ja osakekohtainen oma pääoma 3,81 euroa (3,90). Sijoitetun pääoman tuotto (ROI) oli 12,8% (18,6) ja oman pääoman tuotto (ROE) 11,7% (17,5).

Liikevaihto ja liiketulos raportointisegmenteittäin

MEUR	7-9/2019	7-9/2018	Muutos	1-9/2019	1-9/2018	Muutos	2018
Liikevaihto	1 118	1 330	-16%	3 486	3 642	-4%	5 174
Marine	776	680	14%	2 310	1 984	16%	2 815
Energy	342	650	-47%	1 176	1 658	-29%	2 359
Liiketulos	11	141	-92%	198	337	-41%	543
Marine	21	69	-69%	137	177	-23%	349
Energy	-10	73	-114%	61	159	-62%	194
Liiketulos, % liikevaihdosta	1,0	10,6		5,7	9,2		10,5
Marine	2,7	10,1		5,9	8,9		12,4
Energy	-3,0	11,2		5,2	9,6		8,2
Vertailukelpoinen liiketulos	39	141	-72%	254	352	-28%	577
Marine	49	68	-29%	185	190	-2%	380
Energy	-9	73	-113%	69	162	-57%	197
Vertailukelpoinen liiketulos, % liikevaihdosta	3,5	10,6		7,3	9,7		11,2
Marine	6,3	10,1		8,0	9,6		13,5
Energy	-2,7	11,2		5,9	9,8		8,4

Rahoitus ja rahavirta

Wärtsilän kolmannen vuosineljänneksen liiketoiminnan rahavirta oli -61 miljoonaa euroa (122). Tammi-syyskuussa liiketoiminnan rahavirta oli -63 miljoonaa euroa (121). Nettokäyttöpääoma oli kauden lopussa 870 miljoonaa euroa (782) kasvaen 86 miljoonaa euroa edellisen vuosineljänneksen loppuun verrattuna johtuen valmistautumisesta neljännen vuosineljänneksen toimituksiin. Saatujen ennakoiden määrä oli kauden lopussa 609 miljoonaa euroa (557). Edellisen vuosineljänneksen lopussa saatujen ennakoiden määrä oli 559 miljoonaa euroa. Rahavarat olivat kauden lopussa 374 miljoonaa euroa (221). Vahvistetut ja käyttämättömät luottolimiittisopimusohjelmat olivat 640 miljoonaa euroa (640). Osinkoa jaettiin syyskuussa 0,24 euroa osakkeelta (0,23, oikaistu vastaamaan vuoden 2018 maksuttoman osakeannin myötä kasvanutta osakemäärää) eli yhteensä 142 miljoonaa euroa (136).

Wärtsilällä oli syyskuun 2019 lopussa korollisia lainoja yhteensä 1.365 miljoonaa euroa (874). Kasvu johtuu suurelta osin 203 miljoonan euron vuokrasopimusvelkojen kirjaamisesta taseeseen uuden IFRS 16 -standardin mukaisesti. Joulukuun 2018 lopussa korollisia lainoja oli yhteensä 823 miljoonaa euroa. Lyhytaikaiset lainat, jotka erääntyvät

seuraavan 12 kuukauden sisällä, olivat yhteensä 333 miljoonaa euroa. Pitkäaikaiset lainat olivat yhteensä 1.031 miljoonaa euroa. Korollisen lainapääoman nettomäärä oli 987 miljoonaa euroa (647). Nettovelkaantumisaste oli 0,44 (0,28) ja omavaraisuusaste 39,4% (43,7).

Investoinnit

Tammi-syyskuussa 2019 aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin liittyvät investoinnit olivat 75 miljoonaa euroa (61). Yritysosto- ja yhteisyritysinvestoinnit olivat 4 miljoonaa euroa (197). Vertailukauden luku sisältää Transas-yritysoston, joka saatiin päätökseen toukokuussa 2018. Kauden poistot olivat 141 miljoonaa euroa (92).

Vuoden 2019 aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin liittyvien investointien odotetaan olevan poistoja alemmalla tasolla.

Innovaatio, tutkimus ja kehitys

Heinäkuussa Wärtsilä julkisti uuden teknologisen mittapuun esittelemällä merenkulkualan ensimmäisen hybridilaitteiston irtolastialuksille. Wärtsilä HY -hybridivoimamoduuli on suunniteltu varmistamaan asennettavien teknologioiden saumaton integraatio ja hallinta aluksen olemassa olevien voimantuotantojärjestelmien kanssa. Tämän integroidun ratkaisun odotetaan laskevan polttoaineenkulutusta ja huoltokustannuksia huomattavasti.

Syyskuussa Wärtsilä esitteli kaksi uutta versiota Wärtsilä 31 -moottorista: puhtaasti kaasukäyttöisen 31SG -moottorin merisovelluksia varten ja 31DF -monipolttoainemoottorin voimantuotantomarkkinoille. Wärtsilä 31SG -moottori vähentää entisestään omistajuuden kokonaiskustannuksia sekä ympäristövaikutuksia aluksilla, jotka liikennöivät alueilla, joilla on kehittynyt kaasuntoimitusinfrastruktuuri. Kaasun käyttö ja kipinäsytytteinen moottori mahdollistavat entistä tarkemman palamistapahtuman optimoinnin vähentäen samalla kasvihuonekaasupäästöjä ja helpottaen mukautumista vaihtoehtoihin kaasupolttoaineisiin kuten LPG:hen. Wärtsilä 31SG -moottori sopii erinomaisesti hybridisovelluksiin, sillä se tarjoaa erinomaisen hyötysuhteen. Se myös mahdollistaa alhaisemmat investointikustannukset, mikä auttaa energian varastointiin liittyvien lisäkustannusten kattamisessa. Wärtsilä 31DF -moottori puolestaan tarjoaa vertaansa vailla olevaa avoimen kierron tehokkuutta, polttoainejoustavuutta ja ennennäkemättömiä dynaamisia toimintaominaisuuksia markkinoille, joilla kaasua odotetaan mutta joilla sitä ei vielä toistaiseksi ole saatavilla tai joilla kaasupolttoaineiden saatavuus tai hinta aiheuttavat huolta.

Strategiset toimenpiteet, yrityshankinnat ja yhteisyritykset

Syyskuussa Wärtsilä ja suomalainen biometanointiyritys Q Power Oy solmivat yhteistyösopimuksen, jonka tavoitteena on nopeuttaa uusiutuvien polttoaineiden kehitystä ja kaupallistamista. Yritykset työskentelevät yhdessä kehittääkseen markkinaa ja luodakseen uusia liiketoimintamahdollisuuksia biometanoinnille ja synteettisille polttoaineille maailmanlaajuisesti.

Rakennejärjestelyohjelmat

Wärtsilän konserninlaajuinen ohjelma yhtiön liiketoimintojen ja resurssien mukauttamisesta kannattavuuden ja kilpailukyvyyn turvaamiseksi tulevaisuudessa etenee suunnitellusti. Ohjelma painottaa pitkän aikavälin säästöjä ja asiakasarvon lisäämistä. Suunniteltuihin toimenpiteisiin sisältyy yhä kohdennetumpi myyntiprosessi, sopimus pohjaisen ja "as-a-service" -liiketoimintamallin kehittäminen, kustannusrakenteen tarkastelu sekä liiketoimintavalikoiman optimointi.

Ohjelman ennakoidaan johtavan noin 1.200 työpaikan vähentämiseen maailmanlaajuisesti. Vähennykset vaikuttavat henkilöstöön kaikissa liiketoiminnoissa ja tukitoiminnoissa. Näillä toimilla Wärtsilä pyrkii saavuttamaan noin 100 miljoonan euron vuotuiset säästöt. Säästöt toteutuvat asteittain vuoden 2019 toisella puoliskolla ja vaikuttavat täysimääräisesti vuoden 2020 loppuun mennessä. Uudelleenjärjestelyyn liittyvät kustannukset ovat arviolta 75 miljoonaa euroa, josta 56 miljoonaa euroa kirjattiin tammi-syyskuussa 2019.

Henkilöstö

Wärtsilän henkilöstömäärä oli syyskuun 2019 lopussa 19.018 (19.420). Keskimääräinen henkilöstömäärä tammi-syyskuussa oli 19.213 (18.781). Wärtsilä Marinen henkilöstömäärä oli kauden lopussa 13.530 (13.727) ja Wärtsilä Energyn henkilöstömäärä 5.488 (5.692).

Wärtsilän henkilöstöstä 20% (20) työskenteli Suomessa ja 41% (40) muualla Euroopassa. Henkilöstöstä 23% (25) työskenteli Aasiassa, 11% Amerikassa (11) ja 4% muissa maissa (4).

Kestävä kehitys

Erilaisten teknologioidensa ja erikoistuneiden palveluidensa ansiosta Wärtsilällä on hyvät valmiudet vähentää luonnonvarojen käyttöä ja päästöjä sekä auttaa asiakkaitaan varautumaan uusiin lainsäädännöllisiin vaatimuksiin. Wärtsilän tutkimus- ja tuotekehitystoiminnot keskittyvät jatkossakin kehittyneisiin ympäristöteknologioihin ja -ratkaisuihin. Wärtsilä on sitoutunut tukemaan YK:n Global Compact -aloitteen ihmisoikeuksia, työvoimaa, ympäristöä ja korruption torjuntaa koskevia peruseriaatteita. Wärtsilä on myös sitoutunut tukemaan YK:n kestävän kehityksen tavoitteita, jotka käsittelevät asioita, joihin Wärtsilällä on positiivinen vaikutus. Tällaisia ovat esimerkiksi puhdas energia, vähähiilinen merenkulun ekosysteemi ja vastuullinen liiketoiminta.

Kolmannen vuosineljänneksen kestävän kehityksen kohokohtiin sisältyi automaattisen kaasutusratkaisun toimittaminen ja asennus risteilyalukseen. Tämä innovatiivinen teknologia mahdollistaa laivan jätteiden turvallisen hävittämisen itselatautuvan lämpöhajoamisyksikön avulla ja vähentää siten kasvihuonekaasupäästöjä merkittävästi. Wärtsilän toimittama kaasutusyksikkö korvaa yhden aluksen polttouuneista ja hävittää vaarallisen, saastuneen ja kuivan polttokelpoisen jätteen turvallisesti ja ympäristöystävällisesti. Toinen keskeinen tapahtuma oli päätös liittyä "Getting to Zero 2030 Coalition" -yhteenliittymään, jossa Wärtsilä ja 74 muuta organisaatiota sitoutuivat avomeriliikenteen ja sen energia-arvoketjujen hiilettömyyteen. Tämä on linjassa IMO:n hiilidioksidipäästöjen vähentämiseen tähtäävän strategian kunnianhimoisimman tulkinnan ja viimeisimmän asiaa koskevan IPCC:n ilmastotutkimuksen kanssa.

Wärtsilän osake sisältyy useisiin kestävän kehityksen osakeindekseihin. Kolmannen vuosineljänneksen aikana Wärtsilä valittiin jälleen osaksi Dow Jones Sustainability -indeksejä.

Raportointisegmentti: Wärtsilä Marine -liiketoiminta

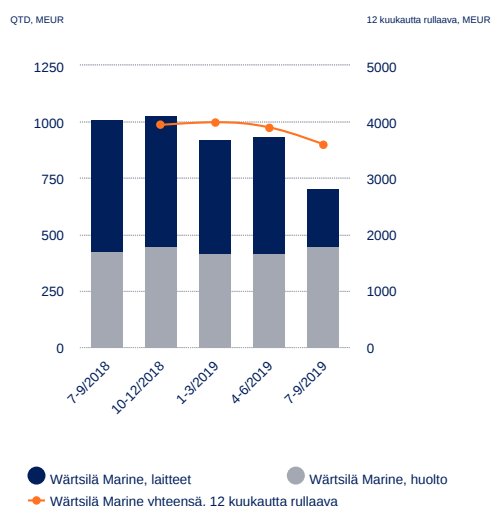
Wärtsilä Marinella on merenkulku- sekä öljy- ja kaasualan laajin teknologisesti edistyneiden, ympäristöystävällisten ja taloudellisesti kestävien ratkaisujen tarjonta. Wärtsilä johtaa alan muutosta kohti älykästä merenkulun ekosysteemiä, joka tuottaa kestäväää lisäarvoa asiakkaille ja kumppaneille reaaliaikaisen viestinnän sekä kaikkien merenkulun ja satamatoimintojen digitalisaation avulla. Markkinoiden kattavimman palveluverkoston tukema, koko elinkaaren kattavien ratkaisujen integroitu tuotevalikoima mahdollistaa optimaalisen suorituskyvyn sekä turvallisimmat, älykkäimmät, ympäristöystävällisimmät ja tehokkaimmat käyttöprofiilit.

- Laskeva kiinnostus rikkipesuri-investointeihin, projektien ajoitus ja uusien alusten tilausten vähäisyys johtivat alhaisempiin laitetilauksmääriin
- Huoltokysyntä jatkui vankkana
- Haasteet kaasuratkaisuprojektien toimituksissa rasittivat liiketulosta

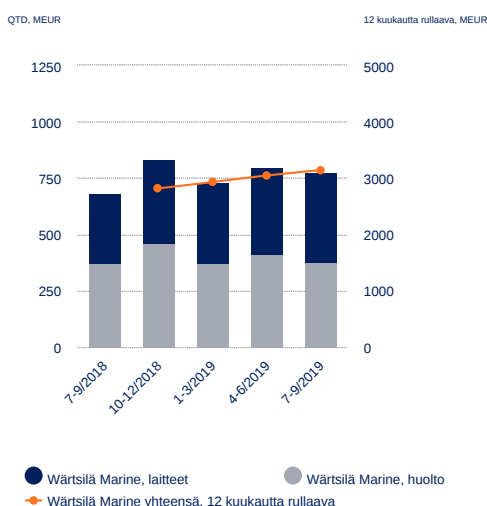
Avainluvut

MEUR	7-9/2019	7-9/2018	Muutos	1-9/2019	1-9/2018	Muutos	2018
Tilaukset	705	1 009	-30%	2 565	2 914	-12%	3 945
josta huoltotoiminnot	445	425	5%	1 271	1 300	-2%	1 747
Tilaukset kauden lopussa				3 895	3 536	10%	3 651
Liikevaihto	776	680	14%	2 310	1 984	16%	2 815
josta huoltotoiminnot	376	372	1%	1 155	1 116	3%	1 577
Tilaukset-laskutussuhde	0,91	1,48		1,11	1,47		1,40
Liiketulos	21	69	-69%	137	177	-23%	349
% liikevaihdosta	2,7	10,1		5,9	8,9		12,4
Vertailukelpoinen liiketulos	49	68	-29%	185	190	-2%	380
% liikevaihdosta	6,3	10,1		8,0	9,6		13,5
Henkilöstö kauden lopussa				13 530	13 727	-1%	13 582

Tilaukset

Liikevaihto

Toimintaympäristö

Taloudellinen epävarmuus, kauppajännitteet ja tulevan sääntelyn vaikutukset johtivat vaimeaan kysyntään merenkulun markkinalla, jolla uusien alusten rakentamisesta kirjattiin 655 sopimusta tammi-syyskuussa 2019 (801). Tilaukset ovat laskeneet kaikilla suurilla alussegmenteillä, joista vähiten laskua on ollut nesteytetyn maakaasun kuljetusalusten ja risteilyalusten segmenteillä. Suurten risteilyalusten kysyntä on tasaantunut, koska valtaosa isoja laivastonkorvausohjelmia koskevista tilauksista on jo kirjattu ja kiinnostus nykyisen laivaston kunnostamiseen on kasvanut telakoiden kapasiteettirajoitteiden vuoksi. Offshore-segmentillä kiinnostusta laivatilauksiin rasittavat käytöstä poistettujen alusten uudelleenaktivointi ja parannukset sekä alusten käyttöasteen ja päivähintojen hidas kasvu.

Kestävään kehitykseen liittyvät kysymykset ja sääntely kannustavat yhä suurempiin ponnisteluihin merenkulkualan ympäristöjalanjäljen minimoimiseksi. Tämän vuoksi nesteytetty maakaasu polttoaineena ja hybridiakkuyksiköt herättävät yhä enemmän kiinnostusta kaikilla alussegmenteillä. Raskaan polttoöljyn hinnoittelua ja saatavuutta koskeva epävarmuus on viivästyttänyt asiakkaiden päätöksentekoa rikkipesuri-investointien osalta huolimatta siitä, että alustavat hintaindikaatiot tukevat kyseistä teknologiaa.

Huoltokysyntä merenkulun markkinalla oli vankkaa. Kysyntä koheni (matalalta tasolta) offshore-tukialusten segmentillä, jolla telakoitua laivastoa otetaan uudelleen käyttöön enenevässä määrin ympäri maailmaa. Kysyntä jatkui hyvällä tasolla kaasunkuljetusalussegmentillä nesteytetyn maakaasun kuljetusalusten saavuttaessa suurten huoltojen aikaikkunan. Konttilaivojen ja yleisten rahtialusten segmenteillä taloudellinen ja geopoliittinen epävarmuus johtivat vakaaseen huoltokysyntään.

Taloudellinen kehitys

Wärtsilä Marinen **kolmannen vuosineljänneksen tilauskertymä** oli 705 miljoonaa euroa (1.009) laskien 30% edellisvuoden vertailukaudesta. Tilaus-laskutussuhde oli 0,91 (1,48). Huoltotoiminnan tilauskertymä kasvoi 5% 445 miljoonaan euroon (425), kun taas laitteiden tilauskertymä laski 55% 260 miljoonaan euroon (584). Kysyntä oli vahvinta sekä perinteiset kauppalaivat että kaasunkuljetusalukset sisältävällä kauppalaivasegmentillä, jonka osuus tilauskertymästä oli 55% laitteissa ja 32% huollossa. Kysyntä oli vankkaa myös risteilyalus- ja matkustajalauttasegmentillä.

Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihto kasvoi 14% 776 miljoonaan euroon (680) edellisvuoden vertailukaudesta. Huoltotoiminnan liikevaihto kasvoi 1% 376 miljoonaan euroon (372), kun taas uusien laitteiden liikevaihto kasvoi 30% 400 miljoonaan euroon (308). Kolmannen vuosineljänneksen **vertailukelpoinen liiketulos** oli 49 miljoonaa euroa (68) eli 6,3% liikevaihdosta (10,1).

Tammi-syyskuussa tilauskertymä oli 2.565 miljoonaa euroa (2.914) laskien 12% edellisvuoden vertailukaudesta. Tilaus-laskutussuhde oli 1,11 (1,47). Huoltotoiminnan tilauskertymä laski 2% 1.271 miljoonaan euroon (1.300), kun taas laitteiden tilauskertymä laski 20% 1.294 miljoonaan euroon (1.613). **Tilaukanta** oli syyskuun lopussa 3.895 miljoonaa euroa (3.536) eli 10% korkeampi kuin edellisvuonna.

Tammi-syyskuussa liikevaihto kasvoi 16% 2.310 miljoonaan euroon (1.984) edellisvuoden vertailukaudesta. Huoltotoiminnan liikevaihto kasvoi 3% 1.155 miljoonaan euroon (1.116), kun taas uusien laitteiden liikevaihto kasvoi 33% 1.155 miljoonaan euroon (868). **Vertailukelpoinen liiketulos** samalla ajanjaksolla oli 185 miljoonaa euroa (190) eli 8,0% liikevaihdosta (9,6). Vertailukelpoinen liiketulos sisältää 17 miljoonan euron kulun liittyen tiettyjen kaasuratkaisutoimitusten kustannuslylyksiin. Kyseinen kulu kirjattiin kolmannella vuosineljänneksellä.

Raportointisegmentti: Wärtsilä Energy -liiketoiminta

Wärtsilä Energy johtaa muutosta kohti tulevaisuutta, jossa energia on sataprosenttisesti uusiutuvaa. Energijärjestelmien integraattorina Wärtsilä suunnittelee ja rakentaa optimaalisia energijärjestelmiä tulevia sukupolvia varten. Wärtsilän ratkaisut ovat joustavia, mikä mahdollistaa uusiutuvien energianlähteiden käytön ja varmistaa voimajärjestelmien luotettavuuden. Tarjontaan sisältyvät joustavat moottorikäyttöiset voimalaitokset – mukaan lukien nestemäisten kaasujen ratkaisut – hybridaurinkovoimalat, energianhallintajärjestelmät sekä energian varastointi- ja integrointiratkaisut. Wärtsilä tukee asiakkaiden laitoksia koko elinkaaren ajan tarjoamalla palveluja, jotka varmistavat entistä paremman tehokkuuden ja varman suorituskyvyn.

- Hidas päätöksenteko rasitti laitetilauksia, huoltokysyntä säilyi hyvällä tasolla
- Liiketulokseen vaikuttivat kustannusylitykset tietyissä laiteliiketoiminnan projekteissa

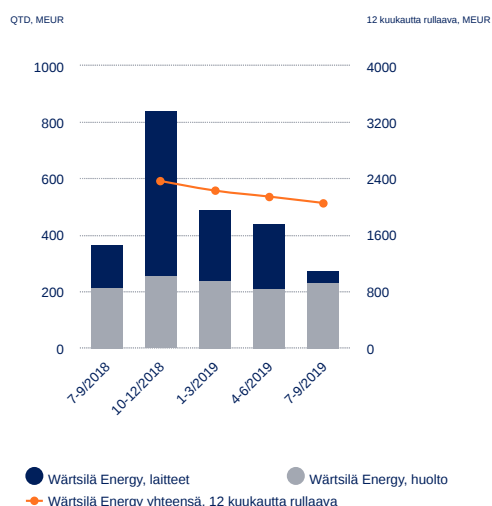
Avainluvut

MEUR	7-9/2019	7-9/2018	Muutos	1-9/2019	1-9/2018	Muutos	2018
Tilaukset	274	363	-25%	1 207	1 519	-21%	2 362
josta huoltotoiminnot	234	215	9%	683	598	14%	851
Tilaukset kauden lopussa				2 399	2 382	1%	2 515
Liikevaihto	342	650	-47%	1 176	1 658	-29%	2 359
josta huoltotoiminnot	201	199	1%	607	572	6%	842
Tilaukset-laskutussuhde	0,80	0,56		1,03	0,92		1,00
Liiketulos	-10	73	-114%	61	159	-62%	194
% liikevaihdosta	-3,0	11,2		5,2	9,6		8,2
Vertailukelpoinen liiketulos	-9	73	-113%	69	162	-57%	197
% liikevaihdosta	-2,7	11,2		5,9	9,8		8,4
Henkilöstö kauden lopussa				5 488	5 692	-4%	5 712

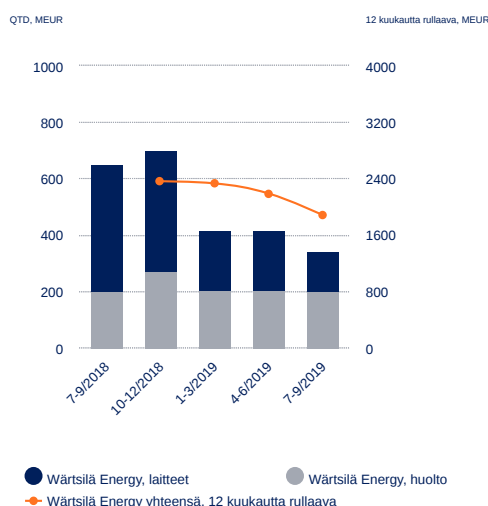
Tilaukset Wärtsilä Energy

MW	7-9/2019	7-9/2018	Muutos	1-9/2019	1-9/2018	Muutos	2018
Kaasu	50	212	-76%	857	1 127	-24%	1 941
Öljy	4	21	-79%	118	699	-83%	877
Uusiutuvat	-	-	0%	30	42	-29%	87
Tilaukset yhteensä	54	232	-77%	1 005	1 868	-46%	2 905

Tilaukset

Liiketoiminta

Toimintaympäristö

Laiteliiketoiminnassa kysyntä oli heikkoa vuoden 2019 kolmannella neljänneksellä. Päätöksenteko oli hidasta maailmanlaajuisesti sähkölaitosten päivittäessä investointisuunnitelmiaan saavuttaakseen hiilen käytön vähentämiseksi asetetut kunnianhimoiset tavoitteet ja makrotalouden epävarmuuden aiheuttaessa edelleen investointien lykkäämistä. Uusien voimalaitosprojektien vähäinen määrä johtaa tiukkaan kilpailuympäristöön. Huoltokysyntä energiamarkkinoilla oli hyvällä tasolla, ja asiakkaat olivat edelleen kiinnostuneita pitkäkestoisista huoltosopimuksista.

Wärtsilän osuus enintään 500 MW:n laitosten markkinasegmentistä laski hieman ja oli 14% (15) samalla, kun maailmanlaajuiset maakaasu- ja nestevoimalaitosten tilaukset laskivat 14% ollen 15,1 GW kesäkuussa 2019 päättyneellä 12 kuukauden ajanjaksolla (17,6 maaliskuun lopussa). Tilauksmäärä sisältää kaasuturbiinit ja Wärtsilän toimitukset, joiden voimakone on kooltaan vähintään 5 MW. Tiedot ovat peräisin McCoy Power Report -julkaisusta.

Taloudellinen kehitys

Wärtsilä Energyn **kolmannen vuosineljänneksen tilaukset** oli 274 miljoonaa euroa (363) laskien 25% edellisvuoden vertailukaudesta. Tilauks-laskutussuhde oli 0,80 (0,56). Huoltotoiminnan tilaukset kasvoivat 9% 234 miljoonaan euroon (215), kun taas uusien laitteiden tilaukset laskivat 73% 39 miljoonaan euroon (148). Huoltotilauksiin sisältyy Unkarissa sijaitsevan 27,65 MW:n sähkön ja lämmön yhteistuotantolaitoksen suorituskyvyn takaavan sopimuksen jatkaminen viidellä vuodella.

Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihto laski 47% 342 miljoonaan euroon (650) edellisvuoden vertailukaudesta. Huoltotoiminnan liikevaihto kasvoi 1% 201 miljoonaan euroon (199), kun taas uusien laitteiden liikevaihto laski 69% 141 miljoonaan euroon (451). Kolmannen vuosineljänneksen **vertailukelpoinen liikevoitto** oli -9 miljoonaa euroa (73) eli -2,7% liikevaihdosta (11,2).

Tammi-syyskuussa tilaukset oli 1.207 miljoonaa euroa (1.519) laskien 21% edellisvuoden vertailukaudesta. Tilauks-laskutussuhde oli 1,03 (0,92). Huoltotoiminnan tilaukset kasvoivat 14% 683 miljoonaan euroon (598), kun taas uusien laitteiden tilaukset laskivat 43% 524 miljoonaan euroon (921). Syyskuun lopun **tilauskanta** oli vakaalla 2.399 miljoonan euron tasolla (2.382).

Tammi-syyskuussa liikevaihto laski 29% 1.176 miljoonaan euroon (1.658) edellisvuoden vertailukaudesta. Huoltotoiminnan liikevaihto kasvoi 6% 607 miljoonaan euroon (572), kun taas uusien laitteiden liikevaihto laski 48% 569 miljoonaan euroon (1.086). Saman ajanjakson **vertailukelpoinen liikevoitto** oli 69 miljoonaa euroa (162) eli 5,9% liikevaihdosta (9,8). Vertailukelpoinen liikevoitto sisältää 67 miljoonan euron kulun liittyen tiettyjen laiteliiketoiminnan projektien kustannuslaskutuksiin. Tästä 48 miljoonaa euroa kirjattiin kolmannella vuosineljänneksellä.

Näkymät

Riskit ja liiketoiminnan epävarmuustekijät

Merenkulkualalla kauppajännitteet, geopoliittinen epävarmuus ja ennakoitu maailmantalouden hidastuminen vaikuttavat investointipäätöksiin erityisesti irtolastialus- ja konttilaivasegmenteillä. Vaikka hidas talouskasvu on riski kysynnän kehitykselle myös huoltomarkkinoilla, on pääomaintensiivinen uusien alusten markkina herkempi taloudellisten näkymien muutoksille. Muutokset rahoitusympäristössä ovat tehneet rahoituksen saamisen haastavaksi tietyille pienille ja keskisuurille omistajille. Yhä jatkuva ylitarjonta on lisännyt hintapainetta. Huoli ilmastonmuutoksesta edellyttää yhä kovempia ponnistuksia merenkulkualan päästöjen vähentämiseksi. Sääntelyn kehitys on kuitenkin edelleen epävarmaa, mikä saattaa hidastaa uusien alusten kysyntää.

Voimantuotantomarkkinoilla talouskasvun hauraus ja päätöksenteon hitaus ovat edelleen kysynnän kehittymisen pääasialliset riskit. Geopoliittiset jännitteet ja pakotteiden vaikutukset sekä huomattavat valuuttakurssien vaihtelut voivat johtaa investointipäätösten lykkäämiseen tietyissä maissa. Vallitseva kilpailuympäristö kasvattaa hinnoittelusta johtuvia rasitteita.

Tietoturvariskien tehokas hallinta on entistä tärkeämpää, sillä kyberturvallisuus on muodostunut elintärkeäksi monien merenkulkuun liittyvien turvallisuus- ja suojausjärjestelmien toiminnan ja hallinnan kannalta. Tietoturvariskien hallinta korostuu myös energianhallintajärjestelmissä, joiden merkitys on vahvistumassa uusiutuvan voimantuotannon kasvun myötä. Wärtsilä painottaa kokonaisvaltaista lähestymistapaa kyber- ja fyysisten turvallisuusriskien hallinnointiin sisäisessä toiminnassaan ja asiakkaille suunnatussa tarjonnassaan. Yhtiön kyberturvallisuustiimi siirtyy toiminnassaan ja hallinnossaan yhä lähemmäksi IEC62443- ja ISO 27000-protokollia. Toimintaan sisältyvät kyberturvallisuuden varmistaminen, riskien havaitseminen ja hallinta, ohjelmistokehityksen turvallinen elinkaari, koulutus, päätelaitteiden suojaus ja verkon turvallisuus sekä kyberturvallisuuteen liittyvät neuvontapalvelut.

Konserni on vastaajana eräissä oikeusjutuissa, jotka liittyvät konsernin normaaliin liiketoimintaan. Oikeusjutut koskevat muun muassa sopimus- ja muita vastuita, työsuhdeasioita, omaisuusvahinkoja sekä hallintoasioita. Konserni saa ajoittain erisuuruisia ja vaihtelevassa määrin perusteltuja korvausvaatimuksia. Eräs saaduista vaatimuksista on erityisen suuri. Konsernin periaatteisiin kuuluu varausten tekeminen vaatimusten sekä oikeudenkäyntien ja välimesmenettelyjen varalta silloin, kun epäsuotuista lopputulos on todennäköinen ja kulujen suuruus voidaan kohtuullisella varmuudella arvioida.

Vuosikertomus sisältää perusteellisemman kuvauksen Wärtsilän riskeistä ja riskienhallinnasta.

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Tammi-syyskuussa 2019 Wärtsilän osakkeita vaihdettiin Nasdaq Helsingissä 230.976.026 kappaletta, ja vaihdettujen osakkeiden arvo oli 2.965 miljoonaa euroa. Wärtsilän osakkeilla käydään kauppaa myös vaihtoehtoisilla kaupankäyntipaikoilla kuten Turquoisessa, BATS CXE:ssä ja BATS BXE:ssä. Osakkeita vaihdettiin näillä vaihtoehtoisilla kaupankäyntipaikoilla yhteensä 173.023.911 kappaletta.

Osakkeet Nasdaq Helsingissä

30.9.2019	Osake- ja äänimäärä		Osakevaihto 1-9/2019	
WRT1V	591 723 390		230 976 026	
1.1. - 30.9.2019	Ylin	Alin	Keskikurssi ¹	Päätös
Osakekurssi	15,56	9,41	12,88	10,28

¹Kaupankäyntimäärällä painotettu keskipörssi

	30.9.2019	30.9.2018
Markkina-arvo, MEUR	6 080	9 935
Ulkomaalaisomistus, %	51,9	55,2

Liputusilmoitukset

Katsauskauden tammi-syyskuun 2019 aikana Wärtsilä sai tietoonsa seuraavat omistuksessa tapahtuneet muutokset:

Tapahtumapäivä	Osakkeenomistaja	Kynnys	Suora omistus, %	Kokonaisomistus, %
22.2.2019	BlackRock, Inc.	Alle 5%	4,94	5,35
26.2.2019	BlackRock, Inc.	Yli 5%	5,07	5,42
22.3.2019	BlackRock, Inc.	Alle 5%	4,82	5,38
26.4.2019	BlackRock, Inc.	Yli 5%	5,02	5,18
7.5.2019	BlackRock, Inc.	Alle 5%	4,95	5,18
9.5.2019	BlackRock, Inc.	Yli 5%	5,00	5,23
13.5.2019	BlackRock, Inc.	Alle 5%	4,98	5,23
23.5.2019	BlackRock, Inc.	Yli 5%	5,02	5,16
27.5.2019	BlackRock, Inc.	Alle 5%	4,97	5,16
4.6.2019	BlackRock, Inc.	Alle 5%	Alle 5%	Alle 5%
11.6.2019	Fiskars Oyj Abp	Alle 5%	Alle 5%	Alle 5%

Varsinaisen yhtiökokouksen päätökset

Wärtsilän 7.3.2019 pidetty varsinainen yhtiökokous vahvisti tilinpäätöksen ja myönsi hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle vastuuvapauden tilivuodelta 2018.

Yhtiökokous päätti hallituksen jäsenmääräksi kahdeksan. Hallituksen jäseniksi valittiin Maarit Aarni-Sirviö, Kaj-Gustaf Bergh, Karin Falk, Johan Forssell, Tom Johnstone, Mikael Lilius, Risto Murto ja Markus Rauramo.

Tilintarkastajaksi vuodelle 2019 valittiin tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy.

Osingonjako

Yhtiökokous vahvisti hallituksen ehdotuksen, jonka mukaan osinkoa jaetaan 0,48 euroa/osake kahdessa erässä. Osingon ensimmäinen erä 0,24 euroa/osake jaettiin 18.3.2019. Osingon toinen erä 0,24 euroa/osake jaettiin 27.9.2019.

Valtuutus omien osakkeiden hankkimiseen

Hallitus valtuutettiin päättämään enintään 57.000.000 yhtiön oman osakkeen hankkimisesta. Hankkimisvaltuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen asti, kuitenkin enintään 18 kuukautta yhtiökokouksen päätöksestä.

Osakeantivaltuutus

Hallitus valtuutettiin päättämään uusien osakkeiden liikkeeseenlaskusta tai yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden luovuttamisesta. Osakeannin suuruus on enintään 57.000.000 osaketta. Osakkeita voidaan laskea liikkeelle maksua vastaan tai maksutta. Osakkeita voidaan laskea liikkeelle suunnatulla annilla myös muutoin kuin siinä suhteessa, jossa osakkeenomistajilla on etuoikeus hankkia yhtiön omia osakkeita, jos siihen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy. Osakeantivaltuutus on voimassa kolme vuotta yhtiökokouksen päätöksestä, ja se kumoaa varsinaisen yhtiökokouksen 8.3.2018 antaman valtuutuksen omien osakkeiden luovuttamiseen.

Wärtsilän osavuositarkastus tammi-syyskuu 2019

Tämä osavuositarkastus on laadittu IAS 34 -standardin (Osavuositarkastukset) mukaisesti noudattaen samoja laadintaperiaatteita ja laskentamenetelmiä kuin vuoden 2018 tilinpäätöksessä lukuun ottamatta alla mainittuja IFRS-standardimuutoksia. Kaikki luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen summa voi poiketa esitetystä summasta.

Arvioiden käyttö

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS:n mukaan edellyttää johdon arvioiden ja oletusten käyttämistä, mikä vaikuttaa taseen varojen ja velkojen määriin, ehdollisten varojen ja velkojen raportointiin sekä tuottojen ja kulujen määriin. Vaikka arviot perustuvat johdon tämänhetkiseen parhaaseen näkemykseen, on mahdollista, että toteumat poikkeavat tilinpäätöksessä käytetyistä arvoista.

Segmentti-informaatio

Wärtsilän segmentti-informaatio koostuu 1.1.2019 alkaen kahdesta yhtiön pääasiallisten markkinoiden mukaan järjestetystä liiketoiminta-alueesta, Wärtsilä Marine -liiketoiminnasta ja Wärtsilä Energy -liiketoiminnasta. Nämä liiketoiminnat sisältävät sekä uuslaitemyynnin että palveluliiketoiminnan omilla markkinoillaan. Uusi organisaatorakenne mahdollistaa nopeamman kasvun sekä Smart Marine ja Smart Energy -strategioiden nopeamman toteutuksen. Laitetoimitusten ja palveluiden yhdistäminen tuottaa asiakkaalle lisäarvoa vahvistamalla keskittymistämme täydellisiin elinkaariratkaisuihin, jotka on räätälöity yksilöllisiin tarpeisiin. Wärtsilä Marine Business ja Wärtsilä Energy Business ovat Wärtsilän toiminta- ja raportointisegmentit.

Wärtsilän ylin operatiivinen päätöksentekijä (CODM, Chief Operating Decision Maker) on yhtiön toimitusjohtaja, joka on samalla konsernijohtaja. Häntä tukee johtoryhmä ja joissain tapauksissa myös yhtiön hallitus.

Marine -liiketoiminnalla ja Energy -liiketoiminnalla on omat johtajansa sekä johtoryhmänsä. Liiketoiminta-alueet toimittavat erilliset taloustiedot CODM:lle päätöksenteon tueksi. Wärtsilän raportoima segmentti-informaatio perustuu näihin sisäisiin raportteihin. Segmentti-informaatio raportoidaan liiketuloksen tarkkuudella, koska sen alaisia eriä ei enää kohdisteta segmenteille.

Segmenttien välistä sisäistä myyntiä ei raportoida johdon raporteissa, vaan liikevaihto ja myynnin kustannukset kirjataan suoraan asiaankuuluvalla asiakkaalle ja projektille. Epäsuorat kustannukset ja hallintokulut kohdistetaan asiaankuuluvalla segmentille pääasiassa liikevaihdon ja henkilöstömäärän mukaan. Konsernin johdon näkemyksen mukaan nämä kohdistusperiaatteet heijastavat parhaiten kunkin segmentin todellisia kustannuksia. Kohdistusperiaatteet tarkistetaan säännöllisin väliajoin.

Wärtsilä Energy -liiketoiminta

Wärtsilä Energy -liiketoiminta johtaa siirtymää kohti täysin uusiutuvan energian tulevaisuutta. Energiasäätelöjärjestelmien integraattorina Wärtsilä suunnittelee, rakentaa ja huoltaa tuleville sukupolville optimaalisia energiasäätelöjärjestelmiä. Sen tarjoama sisältää polttomootorikäyttöisiä, joustavia voimalaitoksia, hybridauringonvoimalaitteita, energian varastointi- ja integrointiratkaisuja sekä kaasunergiasäätelöjärjestelmiä. Wärtsilä tukee asiakkaitaan heidän laitojensa koko elinkaaren ajan palveluilla, jotka parantavat energiatehokkuutta ja pitävät niiden tehokkuutta yllä.

Wärtsilän kolme tärkeintä asiakassegmenttiä energiamarkkinoilla ovat sähköyhtiöt, itsenäiset sähköntuottajat ja teollisuusasiakkaat. Wärtsilän energiaratkaisujen sovelluksia ovat esimerkiksi peruskuormatuotanto, varakapasiteetti verkon luotettavuuden takaamiseksi, kulutushuippujen kattaminen ja kuormanmukainen tuotanto sekä tuuli- ja aurinkovoiman integrointi. Wärtsilä tarjoaa asiakkailleen syvällistä energiasäätelöjärjestelmien asiantuntemusta, täysin integroidun laitteiston ja ohjelmistot sekä lisäarvoa tuottavat elinkaaripalvelut.

Wärtsilä Marine -liiketoiminta

Wärtsilän tavoitteena on johtaa alan muutosta kohti älykasta merenkulun ekosysteemiä. Merenkulkualan sekä öljy- ja kaasusektorin innovatiivisten tuotteiden, integroitujen ratkaisujen ja elinkaaripalveluiden johtavana tuottajana Wärtsilä Marine pyrkii tuottamaan asiakkailleen uudenlaista lisäarvoa liitettävyyden, digitalisaation ja älykkään teknologian avulla.

Wärtsilä tarjoaa meri-, prosessointi- ja alusratkaisuja tukenaan laaja palveluvalikoima, joka kattaa vara-osatoimitukset, asiakastoimintojen optimoinnin, suorituskykytakuiden tarjoamisen sekä kyberturvallisuuspalvelut ja -tuen.

Marine Power Solutions

- Voimalähde
- Voimansiirto
- Propulsio
- Pakokaasujen käsittely

Processing Solutions

- Veden- ja jätteenkäsittely
- Merenkulun ja maalla sijaitsevien sovellusten kaasuratkaisut

Voyage Solutions

- Automaatio, navigointi ja viestintä
- Simulaatio ja koulutusratkaisut
- Laivojen operointiratkaisut
- Laivaliikenteen ohjauksen ratkaisut
- Erikoistuotteet
- Viihdejärjestelmät

Wärtsilällä on merenkulkuasiakkaita kaikilla suurimmilla alussegmenteillä, kuten perinteiset kauppalaivat, kaasutankkerit, risteilyalukset ja matkustajalautat, laivastot ja erikoisalukset. Öljy- ja kaasuteollisuudessa Wärtsilä palvelee aktiivisesti offshore-laitoksia ja niihin liittyviä aluksia sekä maalla sijaitsevia kaasulaitoksia. Wärtsilän asiakaskunta koostuu laivanvarustamoista, telakoista ja laivojen liikennöitsijöistä.

Konsernitason tiedot

Segmenttitietojen lisäksi Wärtsilä raportoi molempien segmenttien yhteenlasketun palveluliikevaihdon ja tilauskertymän.

Wärtsilän maantieteelliset raportointialueet ovat edelleen Suomi, muu Eurooppa, Aasia, Amerikka ja muut maanosat. Liikevaihto ja pitkäaikainen omaisuus on maantieteellisissä tiedoissa jaettu asiakkaiden mukaan. Pitkäaikainen omaisuus koostuu liikearvosta, aineettomasta omaisuudesta, aineellisista hyödykkeistä sekä sijoituksista osakkuus- ja yhteisyrityksiin.

IFRS-standardin muutokset

Konserni otti vuonna 2019 käyttöön seuraavat IASB:n julkaisemat uudet standardit ja tulkinnat.

IFRS 16 Vuokrasopimukset (sovellettava 1.1.2019 tai myöhemmin alkavilla tilikausilla) käsittelee vuokrasopimusten määrittelyä, kirjaamista, arvostamista sekä esitettäviä liitetietoja. IFRS 16 korvaa standardin IAS 17 Vuokrasopimukset.

IFRS 16:n mukaan kaikki vuokrasopimukset esitetään vuokralleottajan taseessa. Standardi edellyttää yhtiötä kirjaamaan käyttöoikeusomaisuuserän ja vuokravelat taseeseen. Nämä arvostetaan tulevien vuokranmaksujen nykyarvoon. Käyttöoikeusomaisuuseristä tehty poistot kirjataan tuloslaskelmaan. Tuloslaskelmaan kirjataan myös vuokrasopimusvelasta aiheutuvat korkokulut. Vuokrasopimuksen määrittelyn mukaan siihen sisältyy yksilöity omaisuuserä, joka on asiakkaan määräysvallassa määrätyn ajanjakson ajan. Taseeseen kirjaamiseen liittyvät helpotukset koskevat lyhytaikaisia enintään 12 kuukautta kestäviä sekä arvoltaan vähäisiä vuokrasopimuksia. Vuokralleantajan kirjanpito pysyy standardissa IAS 17 esitetyn kaltaisena.

Wärtsilä-konsernin vuokrasopimukset koskevat lähinnä toimistotiloja sekä joitakin kone- ja laitevuokrasopimuksia. Sovellettavien tilinpäätösperiaatteiden mukaisesti konserni kirjaa vuokrasopimukset taseeseen vuokravelkoina ja käyttöoikeusomaisuuseränä. Vuokranmaksut esitetään velkojen takaisinmaksuina ja niihin liittyvinä korkokuluina. Vuokranmaksut esitetään rahoituksen rahavirrassa ja vuokriin liittyvät korot liiketoiminnan rahavirrassa. Lyhytaikaisiin ja arvoltaan vähäisiin vuokrasopimuksiin liittyvät vuokranmaksut sekä muuttuvat vuokrat esitetään liiketoiminnan rahavirrassa.

Konserni sovelsi käyttöönotossa yksinkertaistettua menettelytapaa. Konserni käyttää kahta standardin sallimaa helpotusta, jotka koskevat lyhytaikaisia vuokrasopimuksia, joiden kesto on alle 12 kuukautta, sekä arvoltaan vähäisiä

vuokrasopimuksia, jotka kirjataan liiketoiminnan muihin kuluihin. Konsernin laskelmien mukaan pääomitetun vuokravelan nettoarvo on 212 miljoonaa euroa:

MEUR	
Leasingvuokrasopimusten mukaisten vuokrien nimellisarvo 31.12.2018	284
Muuttuvat vuokrat	-23
Jäännösarvo	-3
Lyhytaikaisiin vuokrasopimuksiin ja arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä koskeviin vuokrasopimuksiin liittyvät kulut	-15
Vielä alkamattomat vuokrasopimukset, joihin Wärtsilä on sitoutunut	-3
Leasingvelan nimellisarvo 1.1.2019	240
Nykyarvo	212

Vuokravelan nimellisarvo arvostetaan vuokranmaksujen nykyarvoon. Vuokranmaksut eivät sisällä muuttuvia vuokria. Muuttuvat vuokrat, joita ei sisällytetä vuokravelan alkuperäiseen arvoon, kirjataan suoraan tuloslaskelmaan. Vuokrakausi on vuokrasopimuksen ei-peruutettavissa oleva kausi sekä lisäksi jatko- tai irtisanomisoptio, jos vuokralleottaja tulee kohtuullisen todennäköisesti käyttämään jatko-option. Keinotekoisien lyhytaikaisten vuokrasopimusten ja toistaiseksi voimassa olevien vuokrasopimusten vuokrakaudet määritellään johdon tekemien realististen arvioiden perusteella. Siirtymävaiheessa vuokranmaksut diskontattiin konsernin lisäluoton korolla. Lisäluoton korkoina käytettiin asiaankuuluvien pankkienvälisten korkojen ja konsernin lainasalkun keskimarginaalin summaa, ja ne ovat valuuttakohtaisia.

Konserni kirjasi siirtymähetkellä 213 miljoonan euron suuruisen käyttöoikeusomaisuuserän, 169 miljoonan euron pitkäaikaisen ja 43 miljoonan euron lyhytaikaisen vuokrasopimusvelan. Vuokrasopimuksista aiheutuvien vuokrakulujen odotetaan vähenevän vuonna 2019 noin 53 miljoonalla eurolla ja korkokulujen kasvavan noin 5 miljoonalla eurolla. Tilikauden 2019 kokonaispoistokulujen arvioidaan kasvavan tuloslaskelmassa 49 miljoonalla eurolla käyttöoikeusomaisuuserän poistojen johdosta. Vertailulukuja ei ole oikaistu.

Lyhennetty tase

MEUR	31.12.2018	IFRS 16 oikaisu	1.1.2019
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat hyödykkeet	1 747		1 747
Aineelliset hyödykkeet	324	-2	321
Käyttöoikeusomaisuuserät		215	215
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	66		66
Muut sijoitukset	16		16
Laskennalliset verosaamiset	129		129
Muut saamiset	86		86
Pitkäaikaiset varat yhteensä	2 369	213	2 581
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	1 165		1 165
Muut saamiset	2 038		2 038
Rahavarat	487		487
Lyhytaikaiset varat yhteensä	3 690	-1	3 690
Varat yhteensä	6 059	212	6 271

Oma pääoma			
Osakepääoma	336		336
Muu oma pääoma	2 082		2 082
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	2 418		2 418
Määräysvallattomien omistajien osuus	14		14
Oma pääoma yhteensä	2 432		2 432
Pitkäaikaiset velat			
Korolliset velat	748	169	917
Laskennalliset verovelat	99		99
Muut velat	245		245
Pitkäaikaiset velat yhteensä	1 092	169	1 261
Lyhytaikaiset velat			
Korolliset velat	74	43	117
Muut velat	2 461		2 461
Lyhytaikaiset velat yhteensä	2 535	43	2 578
Velat yhteensä	3 627	212	3 839
Oma pääoma ja velat yhteensä	6 059	212	6 271

IAS 28:n muutokset: Pitkäaikaiset osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä (sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutokset selventävät, että IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardia sovelletaan pitkäaikaisiin osuuksiin osakkuus- ja yhteisyrityksissä, joihin ei sovelleta pääomaosuusmenetelmää. Muutoksilla ei ole vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

IAS 19:n muutos: Järjestelyjen muutos, supistaminen tai velvoitteiden täyttäminen (sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutos selventää kirjanpitoäsitelyä, kun järjestelyjen muutos tai supistaminen tai velvoitteiden täyttäminen tapahtuu raportointikauden aikana. Muutoksessa määritellään, että kun järjestelyjen muutos tai supistaminen tai velvoitteiden täyttäminen tapahtuu vuotuisen raportointikauden aikana, yhtiön on käytettävä päivitettyjä oletuksia palvelukustannuksen ja nettokoron määrittämiseksi. Tulkinnalla olisi vaikutusta konsernitilinpäätökseen järjestelyjen supistamisen tai velvoitteiden täyttämisen tilanteissa.

Muutokset IFRS 9:ään: Ennen eräpäivää tapahtuvaa maksua koskevat ominaisuudet, joihin liittyy negatiivinen korvaus (sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Ennen eräpäivää tapahtuvaa maksua koskevat ominaisuudet, joihin liittyy negatiivinen korvaus - muutokset muuttavat IFRS 9:n olemassa olevia irtisanomisoikeuksiin liittyviä vaatimuksia, jotta kyseiset erät voidaan kirjata jaksotettuun hankintameno (tai liiketoimintamallista riippuen muiden laajan tuloksen erien kautta käypään arvoon) myös negatiivisen korvauksen maksamisen tilanteessa. Ilman muutosta nämä rahoitusvarat olisi arvostettava tulosvaikutteisesti käypään arvoon. Muutoksilla ei ole vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

IFRIC 23 Epävarmat tuloveropositiot (sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Tulkinta koskee tuloverojen kirjanpitoäsitelyä, kun verokohtelu sisältää epävarmuutta, joka vaikuttaa IAS 12:n soveltamiseen. Pääasiallinen kysymys koskee sitä, hyväksyykö veroviranomainen konsernin valitseman verokohtelun. Tätä arvioitaessa oletus on, että veroviranomaisilla on käytettävissään kaikki olennaiset tiedot esitetyn verokohtelun arviointia varten. Tulkinnalla ei ole merkittävää vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Vuotuiset parannukset IFRS 2015-2017 -standardeihin: Vuotuiset parannukset sisältävät pieniä muutoksia neljään standardiin. Parannuksilla ei ole vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Uuden ja uudistetun IFRS-normiston soveltaminen.

IFRS 17 Vakuutus sopimukset* (sovellettava 1.1.2021 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). IFRS 17 koskee kaikenlaisia vakuutus sopimuksia (ensivakuutukset ja jälleenvakuutus) riippumatta vakuutus enantajan tyypistä sekä tiettyjä takuita ja rahoitusinstrumentteja, joissa on harkinnanvaraisia osallistumisominaisuuksia. Yleisenä tavoitteena on yhdenmukaistaa vakuutus sopimusten kirjanpito käsittelyä. Konserni arvioi standardin vaikutuksia parhaillaan.

* Kyseistä säännöstä ei ole hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa 30.9.2019

Tätä osavuositarkastusta ei ole tilintarkastettu.

Lyhennetty tuloslaskelma

MEUR	1-9/2019	1-9/2018	7-9/2019	7-9/2018	2018
Liikevaihto	3 486	3 642	1 118	1 330	5 174
Liiketoiminnan muut tuotot	42	27	10	11	80
Kulut	-3 182	-3 250	-1 053	-1 173	-4 595
Poistot ja arvonalentumiset	-141	-92	-58	-31	-130
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	-7	10	-6	3	13
Liiketulos	198	337	11	141	543
Rahoitustuotot ja -kulut	-36	-29	-11	-11	-40
Tulos ennen veroja	162	308		130	502
Tuloverot	-45	-75	-5	-29	-116
Raportointikauden tulos	116	233	-5	101	386
Jakautuminen:					
Emoyhtiön osakkeenomistajat	116	233	-5	101	386
Määräysvallattomat omistajat					1
	116	233	-5	101	386
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva osakekohtainen tulos (laimentamaton ja laimennettu):					
Tulos/osake (EPS), laimentamaton ja laimennettu, euroa	0,20	0,39	-0,01	0,17	0,65

Laaja tuloslaskelma

MEUR	1-9/2019	1-9/2018	7-9/2019	7-9/2018	2018
Raportointikauden tulos	116	233	-5	101	386
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen:					
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi					
Etuuspohjaisen nettovelan uudelleenmäärittämisestä johtuvat erät	-17		-16		-3
Verot eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi	5		5		
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi, yhteensä	-13		-11		-4
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi					
Muuntoerot					
emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva osuus	23	-1	14	-3	-23
määräysvallattomien omistajien osuus		-1		-1	-1
Osakkuus- ja yhteisyritysten osuus laajasta tuloksesta	-1	-1			-1
Rahavirran suojaukset	-8	-4	-22	2	-26
Verot eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi	3		5	-1	5
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi, yhteensä	17	-8	-2	-3	-45
Raportointikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	5	-8	-13	-3	-48

Raportointikauden laaja tulos yhteensä	121	225	-18	98	338
Laajan tuloksen jakautuminen:					
Emoyhtiön osakkeenomistajat	121	226	-19	99	338
Määräysvallattomat omistajat		-1	1		
	121	225	-18	98	338

Lyhennetty tase

MEUR	30.9.2019	30.9.2018	31.12.2018
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat hyödykkeet	1 753	1 768	1 747
Aineelliset hyödykkeet	315	344	324
Käyttöoikeus-omaisuuserät	200		
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	41	62	66
Muut sijoitukset	17	16	16
Laskennalliset verosaamiset	158	129	129
Muut saamiset	60	80	86
Pitkäaikaiset varat yhteensä	2 543	2 399	2 369
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	1 512	1 280	1 165
Muut saamiset	1 930	1 980	2 038
Rahavarat	374	221	487
Lyhytaikaiset varat yhteensä	3 817	3 482	3 690
Varat yhteensä	6 360	5 880	6 059
Oma pääoma			
Osakepääoma	336	336	336
Muu oma pääoma	1 919	1 970	2 082
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	2 254	2 306	2 418
Määräysvallattomien omistajien osuus	13	20	14
Oma pääoma yhteensä	2 268	2 326	2 432
Pitkäaikaiset velat			
Korolliset velat	1 031	746	748
Laskennalliset verovelat	84	117	99
Muut velat	258	275	245
Pitkäaikaiset velat yhteensä	1 373	1 137	1 092
Lyhytaikaiset velat			
Korolliset velat	333	129	74

Muut velat	2 386	2 288	2 461
Lyhytaikaiset velat yhteensä	2 719	2 417	2 535
Velat yhteensä	4 092	3 554	3 627
Oma pääoma ja velat yhteensä	6 360	5 880	6 059

Lyhennetty rahavirtalaskelma

MEUR	1-9/2019	1-9/2018	7-9/2019	7-9/2018	2018
Liiketoiminnan rahavirta:					
Raportointikauden tulos	116	233	-5	101	386
Oikaisut:					
Poistot ja arvonalentumiset	141	92	58	31	130
Rahoitustuotot ja -kulut	36	27	11	10	39
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot ja muut oikaisut	-11	-4		-3	-26
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	7	-10	6	-3	-13
Tuloverot	45	75	5	29	116
Muut oikaisut, joilla ei ole rahavirtavaikutusta	3		3		-7
Liiketoiminnan rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	337	414	78	164	625
Käyttöpääoman muutos	-263	-191	-107	-6	-35
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	75	223	-30	157	589
Rahoituserät ja verot	-137	-102	-31	-36	-119
Liiketoiminnan rahavirta	-63	121	-61	122	470
Investointien rahavirta:					
Investoinnit osakkeisiin ja yrityshankinnat	-4	-197			-196
Nettoinvestoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-60	-52	-23	-18	-99
Osakepääoman alentaminen osakkuus- ja yhteisyrityksissä		13		13	13
Osakkuusyhtiöosakkeiden ja muiden sijoitusten myynnit	1				41
Rahavirta muista investoinneista		1			1
Investointien rahavirta	-62	-235	-23	-5	-240
Rahoituksen rahavirta:					
Pitkäaikaisten lainojen nostot	150	279			279
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut ja muut muutokset	-92	-58	-26	-4	-84
Lyhytaikaisten lainojen muutos ja muut muutokset	218	-1	225	-9	-39
Maksetut osingot	-269	-261	-128	-125	-274
Rahoituksen rahavirta	7	-41	72	-138	-118
Rahavarojen muutos, lisäys (+)/vähennys (-)	-118	-155	-11	-21	112
Rahavarat raportointikauden alussa	487	379	383	245	379
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	6	-3	3	-3	-5
Rahavarat raportointikauden lopussa	374	221	374	221	487

Laskelma oman pääoman muutoksista

	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma						Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
MEUR	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Muunto- erot	Arvon- muutos- rahasto	Etuuspoh- jaisen net- tovelan uu- delleen- määrittä- misestä johtuvat erät	Kertyneet voitto- varat		
Oma pääoma 1.1.2019	336	61	-155	-31	-39	2 245	14	2 432
Raportointikauden laaja tulos yhteensä			22	-5	-13	116		121
Maksetut osingot						-284	-1	-285
Oma pääoma 30.9.2019	336	61	-133	-36	-52	2 078	13	2 268

	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma						Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
MEUR	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Muunto- erot	Arvon- muutos- rahasto	Etuuspoh- jaisen net- tovelan uu- delleen- määrittä- misestä johtuvat erät	Kertyneet voitto- varat		
Oma pääoma 31.12.2016	336	61	-57	-39	-45	2 032	34	2 321
Oikaisu IFRS 9:n mukaisesti						-3		-3
Oikaisu IFRS 15:n mukaisesti						-13		-13
Oma pääoma 1.1.2017	336	61	-57	-39	-45	2 016	34	2 305
Oikaistu tilikauden laaja tulos yhteensä			-74	28	7	376	-3	333
Maksetut osingot						-256	-6	-263
Oma pääoma 1.1.2018	336	61	-132	-10	-38	2 135	24	2 376
Raportointikauden laaja tulos yhteensä			-3	-5		233	-1	225
Maksetut osingot						-272	-3	-275
Oma pääoma 30.9.2018	336	61	-134	-15	-38	2 096	20	2 326

Segmentti-informaatio

Wärtsilän raportoivat segmentit ovat Wärtsilä Marine -liiketoiminta ja Wärtsilä Energy -liiketoiminta. Liiketoiminnot kattavat sekä uuslaitemyynnin että palveluliiketoiminnan liiketoiminta-alueillaan. Raportoitu segmentti-informaatio vastaa sisäistä raportointia johdolle. Segmentti-informaatio raportoidaan liikeloksen tasolle. Liikeloksen jälkeisiä eriä ei allokoida segmenteille.

Liikevaihto ja henkilöstömäärä ovat pääasialliset tekijät, joiden perusteella välilliset ja hallinnolliset kustannukset allokoidaan segmenteille. Tämä allokointiperiaate kuvastaa johdon mukaan parhaiten segmenttien kantamia kustannuksia. Wärtsilän Marine -liiketoiminnassa rikkipesureiden jälkiasennusprojektien tilauskertymä ja liikevaihto on siirretty huollosta uuslaitetoimintaan. Vertailukauden luvut koskien segmenttiraportointia ja huoltotoimintaa on oikaistu vastaamaan uutta raportointirakennetta.

MEUR	1-9/2019	1-9/2018	7-9/2019	7-9/2018	2018
Liikevaihto					
Wärtsilä Marine -liiketoiminta	2 310	1 984	776	680	2 815
Wärtsilä Energy -liiketoiminta	1 176	1 658	342	650	2 359
Yhteensä	3 486	3 642	1 118	1 330	5 174
Poistot ja arvonalentumiset					
Wärtsilä Marine -liiketoiminta	-116	-72	-49	-23	-102
Wärtsilä Energy -liiketoiminta	-25	-20	-9	-7	-28
Yhteensä	-141	-92	-58	-31	-130
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista					
Wärtsilä Marine -liiketoiminta	-7	10	-6	3	13
Yhteensä	-7	10	-6	3	13
Liiketulos					
Wärtsilä Marine -liiketoiminta	137	177	21	69	349
Wärtsilä Energy -liiketoiminta	61	159	-10	73	194
Yhteensä	198	337	11	141	543
Liiketulos prosentteina liikevaihdosta (%)					
Wärtsilä Marine -liiketoiminta	5,9	8,9	2,7	10,1	12,4
Wärtsilä Energy -liiketoiminta	5,2	9,6	-3,0	11,2	8,2
Yhteensä	5,7	9,2	1,0	10,6	10,5
Vertailukelpoinen liiketulos					
Wärtsilä Marine -liiketoiminta	185	190	49	68	380
Wärtsilä Energy -liiketoiminta	69	162	-9	73	197
Yhteensä	254	352	39	141	577
Vertailukelpoinen liiketulos prosentteina liikevaihdosta (%)					
Wärtsilä Marine -liiketoiminta	8,0	9,6	6,3	10,1	13,5
Wärtsilä Energy -liiketoiminta	5,9	9,8	-2,7	11,2	8,4
Yhteensä	7,3	9,7	3,5	10,6	11,2

Liikevaihdon maantieteellinen jakauma

MEUR	1-9/2019	1-9/2018	7-9/2019	7-9/2018	2018
Eurooppa	1 167	1 086	358	357	1 485
Aasia	1 343	1 311	474	526	1 867
Amerikka	702	877	213	324	1 245
Muut	275	367	74	122	577
Yhteensä	3 486	3 642	1 118	1 330	5 174

Huoltotoimintainformaatio

MEUR	1-9/2019	1-9/2018	7-9/2019	7-9/2018	2018
Liikevaihto					
Marine, huoltotoiminta	1 155	1 116	376	372	1 577
Energy, huoltotoiminta	607	572	201	199	842
Yhteensä	1 762	1 688	578	571	2 419

Tuloksen määreet ja vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

MEUR	1-9/2019	1-9/2018	2018
Vertailukelpoinen oikaistu EBITA	285	384	621
Hankintamenojen allokointeihin liittyvät poistot	-31	-32	-43
Vertailukelpoinen liike-tulos	254	352	577
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät:			
Henkilöstön vähentämiseen liittyvät kulut	-26	-7	-8
Arvon alentumiset ja alaskirjaukset	-17	-3	-19
Muut uudelleenjärjestelyihin liittyvät kulut ja muuttokulut	-14		-2
Yrityshankintoihin liittyvät kulut		-6	-6
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	-56	-15	-35
Liike-tulos	198	337	543

Yrityshankinnat

Ships Electronic Services Ltd

Toukokuussa Wärtsilä osti 100% brittiläisen Ships Electronic Services Ltd:sta ("SES"), joka erikoistuu pääasiassa kaupallisten ja vapaa-ajan alusten navigointi- ja viestintäelektroniikkaan sekä asennukseen, huoltoon ja korjauspalveluihin. SES:n liikevaihto oli noin 10 miljoonaa puntaa, ja yhtiön henkilöstömäärä oli 47. Yrityskaupan arvo oli 3,2 miljoonaa puntaa. Kauppasumma ja kaupan vaikutus raportointikauden tulokseen eivät olleet merkittäviä.

Myyntitulojen jaottelu

Asiakassopimuksista johtuvia myyntituloja kirjataan sekä ajan kuluessa että yhtenä ajankohtana seuraaviin tulotyyppisiin jaoteltuna.

Liikevaihto tulotyypeittäin

MEUR	1-9/2019	1-9/2018	2018
Tuotteet	830	812	1 145
Tuotteet ja palvelut	432	384	557
Projektit	1 876	2 099	2 992
Pitkäaikaiset sopimukset	349	347	480
Yhteensä	3 486	3 642	5 174

Suoriteveloitteiden täyttämisen ajoittuminen

MEUR	1-9/2019	1-9/2018	2018
Yhtenä ajankohtana	2 486	2 688	3 740
Ajan kuluessa	1 001	954	1 434
Yhteensä	3 486	3 642	5 174

Tuotemyynti pitää sisällään varaosien ja standardilaitteiden myynnin. Näiden kohdalla myyntituotot tuloutetaan yhtenä ajankohtana, kun tuotteiden määräysvalta on siirtynyt asiakkaalle, tyypillisesti tuotteiden toimitushetkellä.

Tuotteet ja palvelut -tulotyyppi pitää sisällään lyhytaikaisen kenttähuoltotyön, eli palvelun ja laitteen yhdistelmän toimituksen. Tuloutus tapahtuu yhtenä ajankohtana, kun palvelu on suoritettu.

Projektit sisältävät lyhyt- ja pitkäaikaisia projekteja. Sopimusehdoista ja projektin kestosta riippuen tuloutus tapahtuu joko yhtenä ajankohtana tai ajan kuluessa. Tuotot pitkäaikaisista projekteista, kuten pitkäaikaisista hankkeista, integroiduista ratkaisuksista, laivan suunnitteluista ja voimalaratkaisuista, tuloutetaan ajan kuluessa. Tuotot räätälöidyistä tuotetoimituksista tuloutetaan yhtenä ajankohtana.

Pitkäaikaiset sopimukset sisältävät pitkäaikaiset käyttö- ja huoltosopimukset, jotka tuloutetaan ajan kuluessa.

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

MEUR	1-9/2019	1-9/2018	2018
Aineettomat hyödykkeet			
Kirjanpitoarvo 1.1.	1 747	1 577	1 577
Valuuttakurssimuutokset	14	8	3
Yrityshankinnat ja yritysmyyntit		212	190
Lisäykset	40	21	45
Poistot ja arvonalentumiset	-47	-50	-68
Vähennykset ja uudelleenryhmittelyt	-1		-1
Kirjanpitoarvo raportointikauden lopussa	1 753	1 768	1 747

Aineelliset hyödykkeet			
Kirjanpitoarvo 1.1.	324	349	349
Siirto käyttöoikeus-omaisuuseriin	-2		
Valuuttakurssimuutokset	2	-2	-1
Yrityshankinnat ja yritysmyyntit		5	-21
Lisäykset	34	39	64
Poistot ja arvonalentumiset	-41	-43	-62
Vähennykset ja uudelleenryhmittelyt	-3	-5	-7
Kirjanpitoarvo raportointikauden lopussa	315	344	324

Vuokrasopimukset

MEUR	30.9.2019
Maa-alueet ja rakennukset, käyttöoikeus-omaisuuserät	
Kirjanpitoarvo 1.1.	203
Lisäykset	21
Poistot ja arvonalentumiset	-32
Vähennykset ja uudelleenryhmittelyt	-4
Kirjanpitoarvo raportointikauden lopussa	188
Koneet ja kalusto, käyttöoikeus-omaisuuserät	
Kirjanpitoarvo 1.1.	12
Lisäykset	3
Poistot ja arvonalentumiset	-4
Kirjanpitoarvo raportointikauden lopussa	11
Vuokrasopimusvelat	
Kirjanpitoarvo 1.1.	215
Lisäykset	25
Korkokulut	2
Maksut	-36
Muut oikaisut	-5
Kirjanpitoarvo raportointikauden lopussa	203

MEUR	1-9/2019
Tuloslaskelmaan kirjatut määrät	
Poistot ja arvonalentumiset	-36
Korkokulut	-4
Kulut- lyhytaikaiset vuokrasopimukset	-25
Kulut-arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä koskevat vuokrasopimukset	-5
Muuttuvat vuokratulot	-3

Bruttoinvestoinnit

MEUR	1-9/2019	1-9/2018	2018
Osakkeet ja yrityshankinnat	4	197	196
Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	75	61	110
Yhteensä	79	258	306

Korolliset nettovelat

MEUR	1-9/2019	1-9/2018	2018
Pitkäaikaiset korolliset velat	867	746	748
Pitkäaikaiset vuokravelat	164		
Lyhytaikaiset korolliset velat	294	129	74
Lyhytaikaiset vuokravelat	39		
Korolliset velat yhteensä	1 365	874	823
Korolliset saamiset	-4	-6	-3
Rahavarat	-374	-221	-487
Korolliset saamiset yhteensä	-378	-227	-490
Korolliset nettovelat yhteensä	987	647	333

Tunnuslukuja

	1-9/2019	1-9/2018	2018
Tulos/osake (EPS), laimentamaton ja laimennettu, euroa	0,20	0,39	0,65
Oma pääoma/osake, euroa	3,81	3,90	4,09
Omavaraisuusaste, %	39,4	43,7	44,4
Nettovelkaantumisaste	0,44	0,28	0,14
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	12,8	18,6	18,1
Oman pääoman tuotto (ROE), %	11,7	17,5	16,1

Korollisten velkojen suurentuminen IFRS 16 mukaisten vuokrasopimusten kirjanpitoikäisyydestä johtuen vaikuttaa sekä omavaraisuusasteeseen että nettovelkaantumisasteeseen.

Henkilöstö

	1-9/2019	1-9/2018	2018
Keskimäärin	19 213	18 781	18 899
Raportointikauden lopussa	19 018	19 420	19 294

Vastuositoumukset

MEUR	1-9/2019	1-9/2018	2018
Kiinteistökiinnitykset	10	10	10
Yrityskiinnitykset ja muut sitoumukset ja vakuudet	14	20	19
Yhteensä	24	30	29
Takaukset ja vastuositoumukset			
samaa konserniin kuuluvien yritysten puolesta	662	761	775
Leasingvuokrasopimusten mukaisten vuokrien nimellisarvo		215	284
Leasingvuokrasopimusten nimellisarvo			
Velat vuokrasopimuksista, joissa kohdeomaisuuserän arvo on vähäinen	5		
Velat lyhytaikaisista vuokrasopimuksista	14		
Vielä alkamattomat vuokrasopimukset, joihin Wärtsilä on sitoutunut	147		
Yhteensä	828	976	1 060

Johdannaisten nimellisarvo

MEUR	Kokonaismäärä	josta suljettu
Koronvaihtosopimukset	270	
Koron- ja valuuttavaihtosopimukset	255	
Valuuttatermiinit	2 310	940
Yhteensä	2 835	940

Lisäksi konsernilla oli kuparifutuuereja 223 tonnia.

Käyvät arvot

Arvostus käypään arvoon raportointikauden lopussa:

MEUR	Tase-erien kirjanpito- arvot	Käypä arvo
Rahoitusvarat		
Muut sijoitukset (taso 3)	17	17
Korolliset sijoitukset, pitkäaikaiset (taso 2)	4	4
Muut saamiset, pitkäaikaiset (taso 2)	2	2
Johdannaiset (taso 2)	16	16
Rahoitusvelat		
Korolliset velat, pitkäaikaiset (taso 2)	1 031	1 045
Johdannaiset (taso 2)	55	55

Kvartaalitunnuslukuja

MEUR	7-9/ 2019	4-6/ 2019	1-3/ 2019	10-12/ 2018	7-9/ 2018	4-6/ 2018	1-3/ 2018	Oikaistu 10-12/ 2017	Oikaistu 7-9/ 2017
Tilaukset									
Wärtsilä Marine -liiketoiminta*	705	936	922	1 031	1 009	1 027	877		
Wärtsilä Energy -liiketoiminta*	274	441	494	843	363	526	630		
Yhteensä	979	1 377	1 416	1 874	1 372	1 553	1 507	1 514	1 354
Tilaukset raportointikauden lopussa									
Wärtsilä Marine -liiketoiminta*	3 895	3 974	3 861	3 651	3 536	3 244	2 818		
Wärtsilä Energy -liiketoiminta*	2 399	2 496	2 469	2 515	2 382	2 660	2 672		
Yhteensä	6 294	6 470	6 330	6 166	5 918	5 904	5 490	5 100	5 107
Liikevaihto									
Wärtsilä Marine -liiketoiminta*	776	801	733	831	680	685	619		
Wärtsilä Energy -liiketoiminta*	342	416	418	701	650	561	447		
Yhteensä	1 118	1 217	1 151	1 532	1 330	1 246	1 066	1 441	1 175
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	-6	-1		3	3	4	3	6	3
Vertailukelpoinen oikaistu EBITA	49	123	113	237	152	134	98	250	141
prosentteina liikevaihdosta	4,4	10,1	9,8	15,4	11,5	10,7	9,2	17,4	12,0
Poistot ja arvonalentumiset	-58	-42	-41	-37	-31	-31	-30	-42	-30
hankintamenojen allokointeihin liittyvät poistot	-10	-10	-11	-11	-11	-11	-10	-10	-9

Vertailukelpoinen liiketulos	39	113	102	226	141	123	88	241	131
prosentteina liikevaihdosta	3,5	9,3	8,9	14,7	10,6	9,8	8,3	16,7	11,2
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	-28	-17	-11	-20		-12	-3	-19	-4
Liiketulos	11	96	91	206	141	111	85	222	127
prosentteina liikevaihdosta	1,0	7,9	7,9	13,4	10,6	8,9	8,0	15,4	10,8
Rahoitustuotot ja -kulut	-11	-13	-13	-12	-11	-8	-9	-10	-17
Tulos ennen veroja		83	78	194	130	102	76	211	110
Tuloverot	-5	-21	-19	-41	-29	-28	-19	-47	-28
Raportointikauden tulos	-5	62	59	153	101	75	57	165	82
Tulos/osake (EPS), laimentamaton ja laimennettu, euroa	-0,01	0,11	0,10	0,25	0,17	0,13	0,10	0,28	0,14
Bruttoinvestoinnit	24	32	23	48	26	194	37	79	156
osakkeet ja yrityshankinnat		4		-1		177	20	45	145
Liiketoiminnan rahavirta	-61	-37	35	349	122	41	-42	276	150
Nettokäyttöpääoma (WCAP) raportointikauden lopussa	870	784	656	581	782	790	726	563	632
Henkilöstö raportointikauden lopussa									
Wärtsilä Marine -liiketoiminta*	13 530	13 598	13 467	13 582	13 727	13 609	12 618		
Wärtsilä Energy -liiketoiminta*	5 488	5 641	5 758	5 712	5 692	5 622	5 564		
Yhteensä	19 018	19 239	19 225	19 294	19 420	19 231	18 182	18 065	17 859

* Segmentti-informaation luvut on oikaistu vuoden 2018 osalta.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Tulos/osake (EPS), laimentamaton ja laimennettu

emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva raportointikauden tulos

osakkeiden oikaistu lukumäärä keskimäärin raportointikauden aikana

Oma pääoma/osake

emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma

osakkeiden oikaistu lukumäärä raportointikauden lopussa

Omavaraisuusaste

oma pääoma

oma pääoma ja velat – saadut ennakomaksut

x 100

Nettovelkaantumisaste

korolliset velat – rahavarat

oma pääoma

Sijoitetun pääoman tuotto (ROI)

tulos ennen veroja + korko- ja muut rahoituskulut

oma pääoma ja velat – korottomat velat – varaukset, keskimäärin raportointikauden aikana

x 100

Oman pääoman tuotto (ROE)

raportointikauden tulos

oma pääoma, keskimäärin raportointikauden aikana

x 100

Nettokäyttöpääoma (WCAP)

(vaihto-omaisuus + myyntisaamiset + verosaamiset + muut korottomat saamiset)

– (ostovelat + saadut ennakot + eläkevelvoitteet + varaukset + verovelat + muut korottomat velat – osingonmaksuvelka)

Vertailukelpoinen oikaistu EBITA

liiketulos – vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät – hankintamenojen allokointeihin liittyvät poistot

Vertailukelpoinen liiketulos

liiketulos – vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

Tiettyt tuotot ja kulut esitetään vertailukelpoisuuteen vaikuttavina erinä, kun niillä on merkittävä vaikutus Wärtsilän tuloslaskelmaan.

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät muodostuvat Wärtsilän toiminnan kapasiteetin sopeuttamiseen tähtäävistä

uudelleenjärjestelyistä johtuvista tuloista ja kuluista. Niihin voi sisältyä myös muita Wärtsilän tavanomaisen liiketoiminnan ulkopuolella

syntyneitä tuloja ja kuluja, kuten arvonalentumisia, hankintaan liittyviä kustannuksia, kolmansien osapuolten oikeudenkäynteihin liittyviä

kirjattuja suorituksia tai aikaisemmin lopetettujen liiketoimintojen ennakoimattomia velvoitteita.

24.10.2019

Wärtsilä Oyj Abp

Hallitus